

Warszawskie Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych i Szkoleń

ul. Stara 4, 00-231 Warszawa, tel. 22 628 01 79

mail: sekretariat.wcies@eduwarszawa.pl, www.wcies.edu.pl

ABC Rady Rodziców

Podstawowe informacje dot. funkcjonowania Rady Rodziców, podstawy prawne, sprawozdawczość.

instytucja edukacyjna
miasta stołecznego
Warszawy

Zagadnienia

- Rodzice partnerami w szkole
- Rada rodziców a Rada szkoły
- Rada rodziców – podstawy prawne i kompetencje

**Konstytucja
Rzeczypospolitej
Polskiej z 2
kwietnia 1997 r.
(Dz.U. 1997 nr 78
poz. 483 ze zm.)**

Art. 48. 1. Rodzice mają prawo do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem...

Art. 53. 3. Rodzice mają prawo do zapewnienia dzieciom wychowania i nauczania moralnego i religijnego zgodnie ze swoimi przekonaniem...

Ustawa Prawo oświatowe

Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.

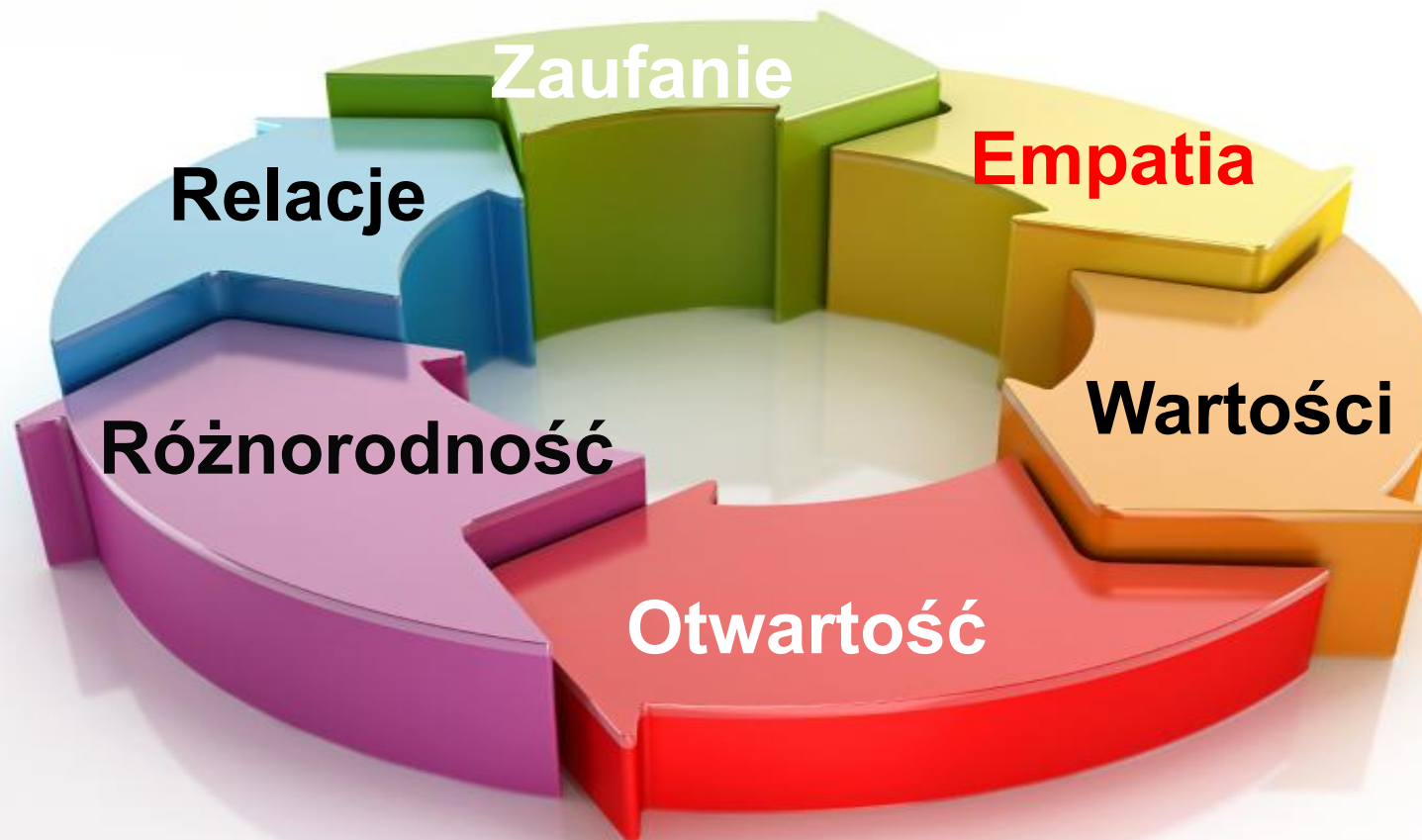

Partnerstwo:

Partnerstwo to szerokie pojęcie oznaczające współpracę i wzajemne wsparcie w różnych kontekstach, charakteryzujące się równością i wspólnymi celami.

Partnerstwo w szkole

**Podstawy
prawne:**

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r.
Prawo oświatowe (z późniejszymi
zmianami)

Ustawa z dnia 7 września 1991 r.
o systemie oświaty (z późniejszymi
zmianami) – dot. tylko statutu szkoły

Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r.
Karta Nauczyciela (z późniejszymi
zmianami)

Organy społeczne w szkole

Obowiązkowe:

- Rada rodziców
- Samorząd uczniowski

Nieobowiązkowe:

- Rada szkoły

Pytanie

W poprzednich latach mieliśmy dostęp do każdego rodzica i mogliśmy kierować korespondencją, ale również otrzymywać wiadomości zwrotne. W tym roku ze względu na RODO dyrekcja nie udostępni nam tej opcji w Librusie. Ogranicza to nas zasięg i możliwości dotarcia do rodziców. Czy faktycznie RR nie może mieć dostępu do rodziców we wszystkich klasach? Czy możemy coś zrobić w tym względzie?

Ustawa Prawo oświatowe

Art. 83. 1. W szkołach i placówkach (...) działają rady rodziców, które **reprezentują ogół rodziców** uczniów.

1a. W zebraniach rady rodziców może uczestniczyć pielęgniarka (...) albo higienistka szkolna w celu omówienia zagadnień z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia uczniów, z zachowaniem w tajemnicy informacji o stanie zdrowia uczniów.

Skład rad rodziców (Art. 83 ust. 2 i 3)

1) w szkołach – po jednym przedstawicielu rad oddziałowych, **wybranych w tajnych wyborach** przez zebranie rodziców uczniów danego oddziału;

2) w placówkach – co najmniej 7 przedstawicieli, wybranych w tajnych wyborach przez zebranie rodziców wychowanków danej placówki;

W wyborach **jednego ucznia reprezentuje jeden rodzic (opiekun prawny)**.

Wybory przeprowadza się **na pierwszym zebraniu rodziców w każdym roku szkolnym**.

Kompetencje rady rodziców

Art. 84. 1. Rada rodziców może występować do dyrektora i innych organów szkoły lub placówki, organu prowadzącego szkołę lub placówkę oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny z **wnioskami i opiniami** we **wszystkich** sprawach szkoły lub placówki.

Art. 84. 2. Do kompetencji rady rodziców należy:

- 1) **uchwalanie** w porozumieniu z radą pedagogiczną programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły lub placówki;
- 2) **opiniowanie** programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania szkoły lub placówki, o którym mowa w art. 56 ust. 2;
- 3) **opiniowanie** projektu planu finansowego składanego przez dyrektora szkoły.

Opinie nie są wiążące.

Program wychowawczo-profilaktyczny

Art. 26. 1. Szkoły oraz placówki (...) realizują program wychowawczo-profilaktyczny obejmujący:

- 1) treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów oraz
- 2) treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

2. Program wychowawczo-profilaktyczny opracowuje się na podstawie wyników **corocznej diagnozy** w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.

3. Diagnozę, o której mowa w ust. 2, przeprowadza dyrektor szkoły lub placówki albo upoważniony przez niego pracownik szkoły lub placówki.

A co, jeśli nie ma porozumienia?

Przez działanie „w porozumieniu” (uzgodnieniu) należy tu rozumieć przyjęcie rozstrzygnięcia w pełnej zgodności przez oba podmioty (łącznie radę rodziców i radę pedagogiczną). Oznacza to, że nie jest możliwe, aby program został przyjęty przy sprzeczności którejś ze stron. (wykładnia MEN)

- Jeżeli rada rodziców w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego nie uzyska porozumienia z radą pedagogiczną w sprawie programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły lub placówki, program ten ustala dyrektor szkoły lub placówki w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny.
- Program ustalony przez dyrektora szkoły lub placówki **obowiązuje do czasu uchwalenia programu przez radę rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną.**

Program i harmonogram poprawy efektywności kształcenia lub wychowania (Art. 56 ust. 2)

- W przypadku stwierdzenia niedostatecznych efektów kształcenia lub wychowania w szkole lub placówce organ sprawujący nadzór pedagogiczny poleca dyrektorowi szkoły lub placówki opracowanie, w uzgodnieniu z organem prowadzącym, programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania.
- Wdrożenie programu następuje w terminach określonych w harmonogramie, zaakceptowanych przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny.
- Program musi uwzględnić uwagi i wnioski zgłoszone przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

Obowiązek noszenia przez uczniów jednolitego stroju

- Wprowadzenie obowiązku noszenia przez uczniów na terenie szkoły jednolitego stroju **wymaga zgody** rady rodziców na (Art. 100 ust. 1)
- Wzór jednolitego stroju, o którym mowa w ust. 1, ustala dyrektor szkoły w uzgodnieniu z radą rodziców i po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i samorządu uczniowskiego.
- Dyrektor szkoły, w której wprowadzono obowiązek noszenia przez uczniów jednolitego stroju, może w uzgodnieniu z radą rodziców i po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej określić sytuacje, w których przebywanie ucznia na terenie szkoły nie wymaga noszenia przez niego jednolitego stroju.

Inne uprawnienia

- Prawo do wypowiedzania się w formie **wiążącej opinii** (pozytywna opinia) w sprawie eksperymentu pedagogicznego (Art. 45 ust. 9)
- Prawo do wypowiedzania się w formie **wiążącej opinii** (pozytywna opinia) o podjęciu działalności w szkole lub placówce przez stowarzyszenie lub inną organizację (art. 86 ust. 2 ustawy Prawo oświatowe)
- Prawo do uczestnictwa dwóch przedstawicieli rady rodziców w komisji konkursowej przy wyborze dyrektora/dyrektorki szkoły lub placówki (Art. 63 ust. 14)
- Prawo wypowiedzenia się (w ramach konsultacji) w sprawie wprowadzenia szczególnego nadzoru nad pomieszczeniami szkoły lub placówki lub terenem wokół szkoły lub placówki w postaci środków technicznych, które umożliwiają rejestrację obrazu (monitoring) (art. 108a ustawy Prawo oświatowe),

W sprawach nauczycieli (Karta Nauczyciela)

- prawo do złożenia wniosku o ocenę pracy nauczyciela oraz zaopiniowania oceny (art. 6a ustawy Karta Nauczyciela),
- prawo do formułowania opinii w sprawie oceny dorobku zawodowego za okres stażu (art. 9c ust 6 i ust. 7 ustawy Karta Nauczyciela).

Spory między organami szkoły

- Relacje rady rodziców z dyrektorem nie mogą być rozpatrywane na poziomie sporu i egzekucji obowiązków.
- Regułą powinno być współdziałanie oparte na dialogu, wypracowywaniu konsensusu dla potrzeb wzmacniania jakości pracy szkoły w jak największej liczbie obszarów.
- Strony (organy) powinny autonomicznie i nieustannie działać na rzecz poprawy relacji własnych.
- Stosownie do art. 98 ust. 1 pkt 5 ustawy Prawo oświatowe w statucie szkoły muszą być opisane zasady współdziałania organów szkoły i sposób rozwiązywania sporów między nimi.
- W przypadku sporów lub braku odpowiednich reakcji, Rada Rodziców ma prawo zwrócić się o rozstrzygnięcie do organu prowadzącego szkołę.

Struktura Rady Rodziców

Prezydium Rady Rodziców - organ wykonawczy Rady Rodziców:

- **Przewodniczący:** kieruje pracami rady, organizuje posiedzenia i reprezentuje radę na zewnątrz.
- **Zastępca przewodniczącego:** przejmuje obowiązki przewodniczącego podczas jego nieobecności.
- **Skarbnik:** odpowiada za prawidłową gospodarkę funduszem rady.
- **Sekretarz:** odpowiada za dokumentację i protokołowanie posiedzeń.

Komisja rewizyjna RR

Ustawa Prawo oświatowe nie narzuca tworzenia komisji rewizyjnej.

Cel:

- Zapewnienie transparentności i rzetelności w zarządzaniu funduszami rady rodziców oraz zapobieganie błędom.

Zadania:

- Kontrola finansowa i merytoryczna działalności prezydium rady rodziców.
- Weryfikacja zgodności wydatków z planem finansowym i przepisami.
- Opiniowanie sprawozdań prezydium rady rodziców.
- Składanie sprawozdań z przeprowadzonych kontroli na forum rady rodziców.

Regulamin rady rodziców

4. Rada rodziców uchwała regulamin swojej działalności, w którym określa w szczególności:

- 1) wewnętrzną strukturę i tryb pracy rady;
- 2) szczegółowy tryb przeprowadzania wyborów do rad/przedstawicieli rad oddziałowych do rady rodziców odpowiednio szkoły lub placówki.

5. Rady rodziców mogą porozumiewać się ze sobą, ustalając zasady i zakres współpracy.

Regulamin

1. organizacja i tryb pracy rady rodziców (sposób powiadamiania i prowadzenia posiedzeń rady, protokoły z posiedzeń, sposób głosowań i podejmowania uchwał, itp.)
2. finanse rady rodziców (zasady zbiórek pieniędzy, źródła finansowania, sposób wydatkowania środków, zadania do finansowania lub dofinansowania, itp.)
3. postanowienia końcowe, w tym zasady i procedury tworzenia dokumentów rady rodziców

Sposób funkcjonowania:

Niezależność

– Rada Rodziców jest organem niezależnym od dyrektora i rady pedagogicznej, działając na podstawie własnego regulaminu.

Zwoływanie posiedzeń

– Przewodniczący lub Prezydium organizuje i zwołuje posiedzenia rady.

Dokumentacja

– Prace rady i decyzje podejmowane przez Prezydium są protokołowane i archiwizowane w szkole.

Dokumenty wewnętrzne RR

Protokoły posiedzeń rady

Uchwały rady rodziców

Plan finansowy – wpływy i wydatki

Dokumentacja finansowa

Sprawozdawczość Rady Rodziców

- roczne sprawozdanie finansowe, które powinno zawierać szczegółowe informacje o gromadzeniu i wydatkowaniu funduszy oraz udokumentowanie wszystkich operacji finansowych w formie protokołów i ewidencji księgowej (sprawozdanie finansowe powinno być zbadane przez komisję rewizyjną);
- roczne sprawozdanie z całokształtu działalności na ogólnym zebraniu rodziców.

Wyniki kontroli oraz całokształt działalności Rady Rodziców powinny być przedstawione na ogólnym zebraniu wszystkich rodziców.

Finanse RR

- Rada rodziców może gromadzić środki finansowe.
- Rada nie ma osobowości i zdolności prawnej. Nie może zatem zatrudniać osób, zawierać umów itp.
- Jedynym celem, na jaki można wydatkować zebrane środki finansowe, jest wspieranie działalności statutowej placówki.
- Gromadzone przez radę rodziców środki pochodzące od rodziców muszą być dobrowolne.

Pozyskiwanie środków finansowych

a) dobrowolne składki

Rada nie może obciążać rodziców obowiązkowymi opłatami ani dla rodziców. Może podejmować działania zachęcające do wpłat (wskazanie celu oraz argumentowanie zasadności jego realizacji)

b) inne źródła

Ustawa nie definiuje bliżej tego zapisu. Mogą to być inicjatywy podejmowane przez rodziców, jak np. kiermasze, aukcje, sprzedaż produktów wytworzonych przez rodziców, darowizny od osób prawnych lub fizycznych, dochodów z lokat bankowych itp.

Przechowywanie środków

Ustawodawca dopuszcza dwie formy gromadzenia środków finansowych przez radę:

- **subkonto** na koncie szkoły,
- **odrębne konto** rady rodziców.

Pytanie

Jak najbezpieczniej założyć rachunek bankowy dla Rady Rodziców? Banki żądają NIPu i chcą zakładać rachunki jak dla firmy. Jako alternatywę proponują subkonto do mojego prywatnego rachunku. Nie chcę korzystać z takiej opcji. Czym RR powinna kierować się podczas opracowywania Programu Wychowawczo - Profilaktycznego dla młodzieżowego domu kultury? Jakie obowiązki spoczywają na członkach prezydium RR w trakcie roku szkolnego? Z góry dziękuję za odpowiedzi i możliwość wysłuchania eksperta i bardziej doświadczonych rodziców :)

Wydatkowanie środków

- Rada rodziców ustala w regulaminie zasady wydatkowania środków finansowych (jednak nie wykonuje określonych czynności nabywczych).
- Konkretnie zakupy (czynności zakupowe) dokonują służby szkolne na zasadach wskazanych przez radę rodziców.
- Umowy zawiera dyrektor szkoły w imieniu szkoły (np. wycieczka szkolna), a ich podpisanie musi być poprzedzone przelewem dokonany przez radę rodziców na konto szkoły.
- Rada rodziców podejmuje w tej sprawie stosowną uchwałę.

Wydatki z konta rady rodziców

Wspieranie celów i zadań szkoły jako instytucji oświatowo-wychowawczej zajmującej się kształceniem i wychowaniem:

- a) dofinansowanie wycieczek szkolnych (dopłatę mogą otrzymać np. dzieci, których rodzice nie są w stanie samodzielnie sfinansować wycieczki; nie jest możliwe uzależnienie dopłaty od wcześniejszych wpłat na radę rodziców);
- b) nagrody dla uczniów,
- c) imprezy szkolne,
- d) ponadstandardowe wyposażenie szkoły, ponadstandardowe środki dydaktyczne,
- e) inne.

Ponadstandardowe wyposażenie i środki dydaktyczne

Np. zakup jakościowo lepszego wyposażenia szkoły, np. tablicy multimedialnej, w którą nie są wyposażane standardowo szkoły danego samorządu, o ile:

- planowane zakupy ze środków zgromadzonych przez radę rodziców nie zastępują niezbędnych wydatków na ten cel zapewnianych przez organ prowadzący,
- zapis o takich zakupach znajduje się w regulaminie działalności rady (zasady wydatkowania),
- zakup nie powoduje dodatkowych zobowiązań finansowych dla szkoły (eliminując sytuację zawarcia przez szkołę zobowiązań bez potwierdzonego źródła ich sfinansowania).

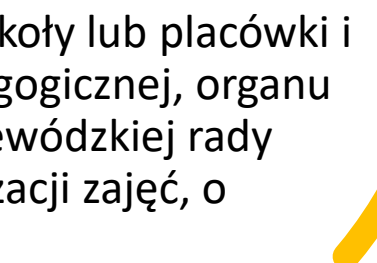
Nie można przeznaczać środków na wydatki zapewniające bieżącą organizację pracy szkoły:

- zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki,
- zapewnienie warunków umożliwiających stosowanie specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla uczniów objętych kształceniem specjalnym,
- wykonywanie remontów obiektów szkolnych oraz zadań inwestycyjnych w tym zakresie,
- zapewnienie obsługi administracyjnej, w tym prawnej, obsługi finansowej i obsługi organizacyjnej szkoły lub placówki,
- wyposażenie szkoły lub placówki w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczo-profilaktycznych, przeprowadzania egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych.

Rada Szkoły (Placówki)

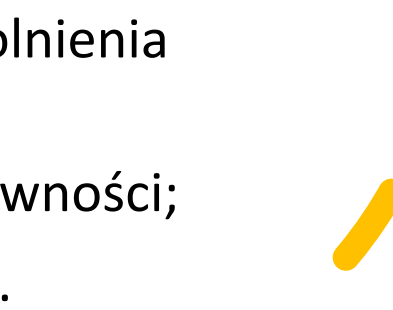
Art. 80. 1. W szkołach i placówkach **mogą** działać rady szkół i placówek.

2. Rada szkoły lub placówki uczestniczy w rozwiązywaniu spraw wewnętrznych szkoły lub placówki, a także:

- 1) uchwała statut szkoły lub placówki;
 - 2) opiniuje projekt planu finansowego szkoły lub placówki;
 - 3) może występować do organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą lub placówką z wnioskami o zbadanie i dokonanie oceny działalności szkoły lub placówki, jej dyrektora lub innego nauczyciela zatrudnionego w szkole lub placówce; wnioski te mają dla organu charakter wiążący;
 - 4) opiniuje plan pracy szkoły lub placówki, projekty eksperymentów pedagogicznych oraz inne sprawy istotne dla szkoły lub placówki;
 - 5) z własnej inicjatywy ocenia sytuację oraz stan szkoły lub placówki i występuje z wnioskami do dyrektora, rady pedagogicznej, organu prowadzącego szkołę lub placówkę oraz do wojewódzkiej rady oświatowej, w szczególności w sprawach organizacji zajęć, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 2 i 5–7.
-

**Art. 109 ust. 1 pkt
2 i 5–7**

Art. 109. 1. Podstawowymi formami działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły są:

- 2) dodatkowe zajęcia edukacyjne, do których zalicza się:
 - a) zajęcia z języka obcego nowożytnego innego niż język obcy nowożytny nauczany w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych,
 - b) zajęcia, dla których nie została ustalona podstawa programowa, lecz program nauczania tych zajęć został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania;
 - 5) zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
 - 6) zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów, w szczególności w celu kształtowania ich aktywności i kreatywności;
 - 7) zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego.
-

Kompetencje Rady Szkoły (placówki)

Art. 68. 1. Dyrektor szkoły lub placówki w szczególności:

4) **realizuje uchwały rady szkoły** lub placówki oraz rady pedagogicznej, podjęte w ramach ich kompetencji stanowiących;

Art. 70. 1. Do kompetencji stanowiących rady pedagogicznej należy:

1) **zatwierdzanie planów pracy szkoły lub placówki po zaopiniowaniu przez radę szkoły lub placówki;**

3) **podejmowanie uchwał w sprawie eksperymentów pedagogicznych w szkole lub placówce, po zaopiniowaniu ich projektów przez radę szkoły lub placówki oraz radę rodziców;**

Art. 72. 1. Rada pedagogiczna przygotowuje projekt statutu szkoły lub placówki albo jego zmian i przedstawia do uchwalenia radzie szkoły lub placówki.

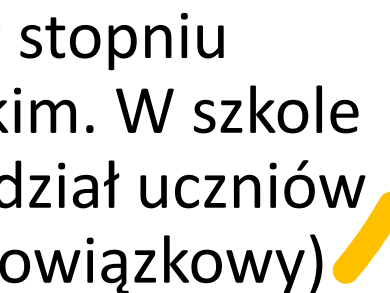

Rada Szkoły (Placówki)

Art. 81. 1. W skład rady szkoły lub placówki wchodzi (...) w równej liczbie:

- 1) nauczyciele wybrani przez ogół nauczycieli;
- 2) rodzice wybrani przez ogół rodziców;
- 3) uczniowie wybrani przez ogół uczniów.

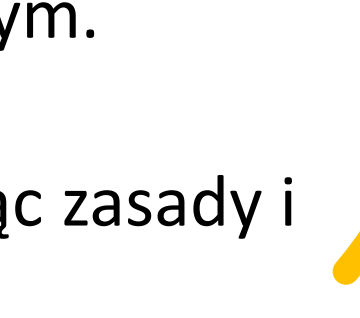
(W skład rady szkoły lub placówki nie wchodzi uczniowie przedszkoli, uczniowie klas I–IV szkół podstawowych, uczniowie szkół specjalnych i placówek dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, znacznym lub głębokim. W szkole podstawowej dla dzieci i młodzieży udział uczniów klasy V i VI w radzie szkoły nie jest obowiązkowy)

Rada Szkoły (Placówki)

5. Rada powinna liczyć co najmniej 6 osób.
 6. Tryb wyboru członków rady szkoły lub placówki określa statut szkoły lub placówki. Statut szkoły lub placówki może przewidywać rozszerzenie składu rady o inne osoby niż wymienione w ust. 1 albo 4a.
 7. Kadencja rady szkoły lub placówki trwa **3 lata**. Statut szkoły lub placówki może dopuszczać dokonywanie corocznej zmiany 1/3 składu rady.
 8. Rada szkoły lub placówki uchwała regulamin swojej działalności oraz wybiera przewodniczącego. Zebrania rady są protokołowane.
-

Rada Szkoły (Placówki)

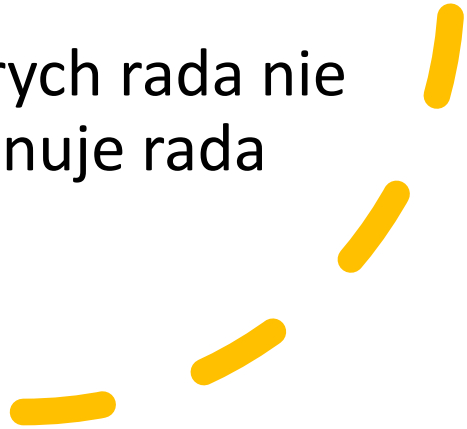
9. W regulaminie mogą być określone rodzaje spraw, w których rozpatrywaniu nie biorą udziału przedstawiciele uczniów.
 10. W posiedzeniach rady szkoły lub placówki może brać udział, z głosem doradczym, dyrektor szkoły lub placówki.
 11. Do udziału w posiedzeniach rady szkoły lub placówki mogą być zapraszane przez przewodniczącego, za zgodą lub na wniosek rady, inne osoby z głosem doradczym.
 12. Rady szkół lub placówek mogą porozumiewać się ze sobą, ustalając zasady i zakres współpracy.
-

Rada Szkoły (Placówki)

13. Powstanie rady szkoły lub placówki **organizuje dyrektor szkoły** lub placówki z własnej inicjatywy albo na wniosek rady rodziców, a w przypadku szkół ponadpodstawowych także na wniosek samorządu uczniowskiego.

Art. 82. 1. Rady szkoły lub placówki nie powołuje się w szkołach i placówkach, w których ze względu na specyfikę organizacji pracy i zadania nie ma możliwości wyłonienia stałej reprezentacji rodziców lub uczniów.

2. W szkołach lub placówkach, w których rada nie została powołana, zadania rady wykonuje rada pedagogiczna.

Ankieta po seminarium 16.09.2025

Warszawskie Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych i Szkoleń

ul. Stara 4, 00-231 Warszawa, tel. 22 628 01 79

mail: sekretariat.wcies@eduwarszawa.pl, www.wcies.edu.pl

Dziękuję za uwagę

Marian Osiński, Ewa Borgosz

tel. 607 313 449: , mail: Eborgosz@eduwarszawa.pl

instytucja edukacyjna
miasta stołecznego
Warszawy